

דף קא.

עין משפט א.ב.ג.ד.

אה"ע סימן קנה פעיף י
עיינ לעיל דף ק: עין משפט מ.נ.ס.

עין משפט ה.

אה"ע סימן קטז פעיף ד

ד. השניה בין הכיר בה בין לא הכיר בה, דינה כדין חייבי לאוין שלא הכיר בה, חוץ מנצ"ב ונ"מ שהדין בהם ככל הנשים^א.

עין משפט ו.

אה"ע סימן קטז פעיף א.ה

א. הנושא אשה מחייבי לאוין, אם הכיר בה^ב יש לה עיקר ותוספת וכל תנאי, אבל מזונות אין לה אלא לאחר מותו, אבל בחייו אין לה ואפי' לוותה ואכלה אינו חייב כלום, ויש לה נצ"ב ונ"מ אם הם בעין, וכן מה שנגנב או אבד מנ"מ משלם, ומ"מ אם זן אותה^ה מעשה ידיה שלו.

ב. אם לא הכיר בה אין לה עיקר כתובה^ו, אבל תוספת יש לה. ואין לה שום תנאי מתנאי הכתובה אפי' מזונות שלאחר מותו אין לה,

ג. וכתב הרא"ש דבשניה לית לה אפי' אם מכר נ"מ שלה ובאשה כשרה אם אכל קרן נ"מ, צריך לשלם לה ועיין בח"מ בשם הב"ח.

ד. ממשנה כתובות ק' ע"א. אבל מחייבי כריתות דאין קידושין תופסין וא"צ גט, אפשר דתוספת כתובה יש לה, דרצה להזיק לנכסיו בהכיר בה, ועיין בח"מ ואע"ג דעיקר כתובה מדרבנן מטעם שלא תהיה קלה בעיניו וכאן בעמוד והוצא קאי, אפ"ה הואיל וגם הוא עשה שלא כהוגן שהכיר בה קנסו אותו שתהיה אצלו ככל הנשים, ולא יהיה חוטא נשכר כ"כ הח"מ.

ה. והוא מנ"י ולא אמרינן דמחל לה, וכתב הח"מ דאי לאו הריטב"א היה אומר דמע"י שלו גם באינו זנה, כדי שלא תתעכב אצלו עיין בח"מ.

ו. ואף באם היה מקח טעות אין תוספת, כתב הר"ן דשאני מומין ונדירים שאין אדם מתפייס עליהם, ועיין בב"ש.

ואינו חייב בפרקונה^ז, ואינו משלם פירות שאכל משלה, ואפי"ה הם בעין אצלו, חוץ מנכסי צ"ב ונ"מ שאם הם בעין נוטלת, אבל מה שאבד ונגנב מנכסי מלוג^ט משלם.

ה ו. הממאנת אין לה מנה ומאתיים, אבל יש לה תוספת^י, וחייב לזונה ולפדותה כל זמן שהיא תחתיו, ואוכל פירותיה, אבל אם הלך למדה^י ולותה למזונותיה או לפדיונה ואח"כ מיאנה, אינו חייב לשלם אע"פ שאכל פירותיה ואפי"ה הם בעין.

אה"ע סימן קנה פעיף י
עיינ לעיל דף ק: עין משפט מ.נ.ס.

עין משפט ז.ז.ט. אה"ע סימן קטו פעיף ה

ה ז. כל הנ"ל אין להם לא עיקר ולא תוספת ולא תנאי כתובה, אבל תיטול מה שהכניסה והוא בעין בין נצ"ב או נ"מ, ואם כלה או נגנב^ב או

ז. ומשמע דבהכיר בה חייב בפרקונה, וזה אינו, דהרי אינו חייב בתנאי הכתובה כאשר האסורה עליו כמבואר בסי' ע"ח סעיף ז', אלא בהכיר בה חייב להחזיר מכל מה שאכל מפירות שלה ולפרוק אותה בזה, אבל אינו חייב משלו לפדותה ועיין בח"מ. ולדעת רש"י ורמב"ם באינו הכיר בה אינו חייב בפרקונה, אפי' מפירות שאכל משלה שכבר זכה בהם. ח. דמשלקטן זכה בהם, וכאילו אכלן דמי, ועיין בב"י ובב"ח אבל בד"מ כתב דלדעת הרמב"ם והרי"ף אם הם בעין, נוטלתן מאצלו ועיין בח"מ. ט. אבל נצ"ב כיון שלא קיבל אחריות לאו ברשותיה קיימי, אבל בנ"מ שאין לו רשות לכלות הקרן, הלכך קרן נצ"ב אינו חייב לשלם דלאו ברשותיה אבל נ"מ חייב לשלם הקרן בגניבה ואבידה, ואע"פ שבשאר נשים אם אבדו או נגנבו אפי' נ"מ פטור דהוי פשיעה בבעלים, הכא כיון דלאו אשתו גמורה חייב אפי' בגניבה ואבידה דלא הוי בבעלים ועיין בח"מ.

י. אע"פ שיוצאת לרצונה וראוי היה לומר דכי אקני לה תוספת אדעתא למיקם תחתיו, וכמ"ש הרמב"ם כל זמן שתירצה ותעמוד לפניו, וכמו בסי' קנ"ד בטוענת על בעלה שאינו יורה כחץ שאין לה תוספת, מ"מ קטנה ממאנת שאני דסבר וקיבל דסתם קטנה תמאן, ועל חיבת ביאת לילה ראשונה כתב לה, ומיאון בקטנה כיוצאת שלא לרצונה היא כ"כ הח"מ.

כ. מברייאת דף ק"א בכתובות. ואפי' אבד בפשיעת הבעל פטור דפשיעה בבעלים הוא שהיא עמו במלאכתו, כמבואר בסי' פ"ה בסעיף ב'. אבל הב"ח כתב דחייב אם הוא פשע וכתב הח"מ דלא ידע כוונתו. אבל אם מכר נ"מ שלה ואכל הדמים חייב לשלם הקרן, דאין לו שייכות בקרן של נ"מ והוי כגזלן ועיין בח"מ ס"ק כ'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

אבד אין מוציאין ממנו. וה"ה במי שזינתה או שיוצאת משום שם רע שאיבדה עיקר ותוספת ות"כ, ונוטלת נצ"ב ונ"מ בעין, וה"ה בכל אותם ששנינו בהן תצא מזה ומזה.

דף קא:

עין משפט א. אה"ע סימן קיד סעיף א

א. פסק עם אשתו בשעת הנישואין לזון בתה ה' שנים, חייב לזונה ה' שנים הראשונות^ל במאכל ובמשקה^מ, בין המזונות ביוקר או בזול^נ, עיכב ולא זנה בהתחלה והוזלו המזונות, אם העיכוב מצידו משלם לה כשעת היוקר, ואם העיכוב מצידה משלם לה כשעת הזול, ואם הוקרו המזונות אפי' אם העיכוב מצידו, משלם רק כשעת הזול^ס.

ח"מ סימן רז סעיף בא

כד. חייב עצמו בדבר שאינו קצוב כגון שאמר הריני חייב לזון אותך חמש שנים^ע או לכסותך להרמב"ם לא נשתעבד וכל האחרונים חלקו עליו^פ. ועיין בס"י ס' סעיף ב'.

ל. מכתובות דף ס"א ע"ב במשנה, כיון שלא פירש חזקה דדעתה על השנים הראשונות, ובב"ח כתב אם לא הזכירו מנין השנים די בשנה אחת, ואין דבריו ברורים וכתב הח"מ בבכה"ג שלא הזכיר שנים, י"א דחייב כל החיים ע"ש.
 מ. ולא בכסות ולא ברפואתה אלא אם התחייב בפירוש ועיין בשו"ע סעיף י"ב.
 נ. והיינו ביוקר דשכיח, אבל יוקר דלא שכיח, לא קיבל עליו עיין בב"ה.
 ס. ככל הגזלנים שמשלמין כשעת הגזילה, כ"כ הט"ז מהרא"ש.
 ע. אף שפירש חמש שנים, מ"מ כיון שלא ידוע לכמה יעלה שיעור המזונות או הכסות הוי דבר שאין לו קיצבה. סמ"ע ס"ק נ"ט.
 פ. ומר"ן המחבר כתב בס"י ס' סעיף ב' שחלקו עליו וסיים והכי נקטינן וצ"ע דבס"י רל"ב סעיף ז' הביא דעת הרמב"ם ולא הביא דעת החולקים וצ"ע. סמ"ע ס"ק ס'. ועיין בשו"ת יבי"א ח"ג ח"מ סימן ד שהעלה דהמוחזק יכול לומר קים לי כהרמב"ם דלא נשתעבד.

עין משפט ב.

אה"ע סימן קיד סעיף ה

ז. נישאת האשה לאחר, אחר שנתגרשה, וגם השני התחייב לה לזון את בתה ה' שנים, הראשון נותן לה דמי מזונות מושלם, והשני זן אותה ^ז.

עין משפט ג.

אה"ע סימן קיד סעיף י

ט. אם נישאת הבת תוך זמן חיוב המזונות מאחד או משנים, הבעל זן אותה, ושניהם מעלים לה דמים.

עין משפט ד.

אה"ע סימן קיד סעיף יא

י. כתב לה אני אזון את בתך כל זמן שאת עמי, אם גירשה או מתה האם, נפטר מיד, ואפי' החזירה משגירשה, נפטר מחיוב הבת ^ק.

עין משפט ה.

ח"מ סימן מ סעיף א

א. המחייב ^ר עצמו בממון לאחר, בלא תנאי, אע"פ שלא היה חייב לו ^ש כלום, הרי זה חייב. ואם אמר בפני עדים ^ת הוו עלי עדים שאני

צ. ממשנה, ואם היא תאמר לשני אתה ידעת שיש לי מזונות כבר מראשון, וא"כ תן לי דמים הרשות בידה, כ"כ הח"מ.

ק. דכל זמן שאת עמי שכתב לה משמע מנישואין אלו, והביא הרשב"א ראייה לכך ועיין בח"מ.

ר. רמב"ם פ"א ממכירה, מבתרא קמ"ט ע"ב. ודוקא בלא טעה, אבל אם טעה שחשב שהוא חייב לו, ונתברר ע"פ עדים שטעה, או שהמלוה בעצמו מודה שהודאת הלוה היה בטעות, פטור. ואם הוא נאמן לומר, טעיתי בהודאתי במיגו דפרעתי, עיין בסי' פ"א. נתיבות ס"ק א'.

ש. היינו שידוע שאינו חייב לו כלום ומחייב עצמו כמו מתנה, ועיין לקמן קכ"ו סעיף י"ג דכל שטעה לאו כלום, וקנין בטעות חוזר. ש"ך ס"ק א'.

ובאמר רק הוו עלי עדים אינו גובה מבע"ח, כיון שלא כתב שטר. נתיבות. ת. כתב הסמ"ע לחלק דאם בא להודות על מה שחייב לו כבר על העבר, מהני הודאה בלי שטר, אבל בא להודות ולחייב עצמו עתה כדיבורו, לא הוי הודאה עד שיכתוב לו בשטר כן, או שיאמר לו אני חייב לך מנה בשטר, ותמה על המחבר והרמ"א שכתבו דין זה בלי חולק. ועיין בסי' ל"ט. והנתיבות כתב דבכה"ג שאמר רק הוו עלי עדים בלי שטר, או בלי קנין סודר ממנו, המוחזק יכול לומר קים לי. וטעם הדבר דבמודה בלשון עבר מהני בלי שטר, כשאומר הוו עלי עדים, דזהו קנין

חייב לפלוני מנה, או א שכתב לו בשטר, הריני חייב לך מנה, אע"פ שאין שם עדים, או שאמר בפני עדים הריני חייב לך מנה בשטר אע"פ שלא אמר להם אתם עדי, חייב לשלם, אע"פ ששניהם מודים שלא היה בידו כלום, וכן העדים אומרים שלא היה בידו כלום, חייב כמו ב שמשמעבד הערב.

אודיתא, נתיבות ס"ק ב', וכן כתב הקצות ס"ק א'. ובהודאה גמורה לא צריך אתם עדי, לדעת השו"ע ורמב"ם, והש"ך והסמ"ע כתבו דאף בזה צריך אתם עדי.

א. ודוקא בכתב ידו, אבל אם לא כתב בכתב ידו וגם לא חתם עליו תחתיו כלל, משמע מהטור דאפי' מסר כתב זה בפני עדים, אפי' מבני חורין, אינו גובה. דמצי לומר משטה אני בך, אם לא שאמר עם מסירתו של הכתב, הווי עלי עדים. כ"כ בסמ"ע בשם הב"ח, אבל הש"ך בס"ק ה' השיג ע"ז וכתב, דאם מסר הכתב בפני עדים, הגם שלא אמר הווי עלי עדים מהני, דעדי מסירה כרתי. ואפי' אינו כתב ידו אלא כתב של אחר, ובלו שחתם, ג"כ. ועדי מסירה אלו מוצאים הקול וגובה אפי' ממשועבדים, ולא שייך משטה אני בך בכה"ג. ועיין בכתובות ק"י ע"ב.

ב. פירוש, שמקודם שחתמו על השטר, כתב בשטר פ' לוח מפ' ופלוני ערב, ואח"כ חתמו העדים, דמשמעבד הערב אפי' לא קנו מידו, ואף לאחר שהלוהו כיון שכתב לו בשטר. כמבואר בסי' קכ"ט כ"כ הסמ"ע ס"ק ב'.

והש"ך בס"ק ז' השיג עליו שהרי הרמב"ם והמחבר בסי' קכ"ט סעיף ד' ס"ל דצריך קנין בערב היוצא קודם חיתום השטר ע"ש. ועיין בפעמוני זהב בסי' קכ"ט על דברי הסמ"ע שם בס"ק כ' - וכ"א שהעיר שהסמ"ע סתר עצמו.